

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM
A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

Zápis z šestého setkání Rady pro reformu vysokoškolského vzdělávání

24. září 2010

Místo a datum konání: Praha, MŠMT, Malý zrcadlový sál
Karmelitská 7, Praha 1, 14:00 – 16:30 hodin

Přítomni: prof. Ing. Rudolf Haňka, Ph.D., FEng. (předseda), prof. Ing. Jan Hálek, CSc.,
Doc. Dr. Ing. Vladimír Kebo, prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA,
prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.; RNDr. Zdeněk Somr, prof. Ing. Jiří
Málek, DrSc., Ing. Jiří Rusnok, Ing. Zbyněk Frolík, prof. PhDr. Zdeněk
Jirásek, CSc.; Mgr. Josef Dobeš

Omluveni: prof. Ing. arch. Ladislav Lábus, prof. Jan Švejnar, Ph.D., Ing. arch. Krištof Hajn

32. Zápis z 5. zasedání dne 16.6.2010

Zápis z 16.6.2010 byl schválen.

33. Záležitosti plynoucí ze zápisu

- a. Ministryně školství Miroslava Kopicová se s Radou na posledním zasedání formálně rozloučila s nadějí, že se nový ministr rozhodne Radu zachovat.

Z několika jednání předsedy Rady s ministrem Mgr. Josefem Dobešem vyplynulo, že má zájem o další práci Rady s tím, že mírně obmění její členství. Novým členem Rady se stal RNDr. Zdeněk Somr, který dosud na většině zasedání zastupoval Petra Kužela. Dalším novým členem je Ing. arch. Ladislav Lábus. Paní docentka Marie Bohatá byla odvolána.

34. Přivítání nových členů a vytyčení role Rady

- a. Předseda R2V2 oznámil, že pan ministr bude mít zpoždění způsobené interpelacemi v PSP. poté krátce zrekapituloval minulou činnost Rady a postup prací na projektu Reforma terciárního vzdělávání.

Rada na posledním zasedání obdržela krátké průběžné zprávy ostatních projektů IPn a více méně k nim neměla připomínky či dotazy. V projektu Reforma terciárního vzdělávání se od posledního jednání změnili garanti jednotlivých aktivit. Přibyla Savina Finardi, která byla pověřena převzetím garance aktivity FPS. Jakub Fischer převzal na sebe garanci aktivity, kterou dosud garantoval Daniel Mnich. Jan Slovák byl pověřen vypracováním teze zákona reformy terciárního vzdělávání, jež by měla být hotova do konce října a bude se předkládat

vládě ke schválení. Jakmile bude teze hotova, bude rovněž zaslána Radě k prostudování. Zákon o finanční pomoci studentům byl časově posunut, ale doposud není jasné jak. V projektu budou také nadále pokračovat práce v oblasti akreditací a řízení vysokých škol. Závěry projektu byly prezentovány na zasedání ČKR a byly akceptovány.

Vše nasvědčuje tomu, že harmonogram projektu RTV se zrychluje a předseda Rady navrhl posoudit zdali by pro urychlení schválení zákona bylo možné některé pasáže vyjmout a pouze je definovat ve vyhlášce MŠMT. Méně detailní zákon by tak mohl rychleji projít všemi kroky nutnými k přípravě a schválení zákona. Nicméně takovýto krok by současně přinášel nebezpečí, že následné politické garnitury by mohly být zmobilizovány nátlakovými skupinami ať již z řad vysokých škol či studentů a relativně snadno dosáhnout zásadních změn takovéto vyhlášky. Většina členů Rady s tímto návrhem nesouhlasila. Dalším argumentem proti takovému postupu bylo, že pokud některé pasáže nebudou stanoveny zákonem, ale ministerskou vyhláškou, vysoké školy nebudou tolik závislé na zákonech státu ale na MŠMT a interních pravidlech školy.

Senátor Hálek v této diskusi upozornil na to, že sílí tendence odložit sociální podporu studentů, tedy zákon o finanční pomoci studentů, což by mělo být prioritou reformy před zavedením všech dalších složek, jako je odložené školné atp. Rada by měla explicitně prosazovat FPS.

b. Další část zasedání probíhala za účasti pana ministra Mgr. Josefa Dobeše.

Ministr Josef Dobeš se po svém příchodu se všemi členy Rady osobně seznámil a přiblížil Radě své představy o fungování Rady.

První tezí ministra pro další práci Rady je zachování kontinuity. Ministr chce navázat na svou předchůdkyni, která s reformou započala. Jako svoji nejsilnější stránku vidí regionální školství, a proto jeho spolupráce s Radou bude výrazně užší v oblasti terciárního vzdělávání, než byla u jeho předchůdkyně. Ministryně Kopcová reformu dobře nastartovala a nyní bude ale třeba ji výrazně zrychlit. Do konce října by ministr chtěl mít vypracovaný návrh reformy – diverzifikace vysokých škol a financování výzkumu a vývoje. Někteří členové Rady podotkli, že se to zdá nereálný termín a že diverzifikace škol by měla proběhnout přirozeně na základě výkonu a nikoli na základě jednoho rozhodnutí.

Je třeba přežít nejen rok 2011, který je považován za krizový, ale i rok 2012. Ministr by považoval za chybu, kdybychom měli v roce 2012 stejnou síť vysokých škol a stejnou kvalitu vysokých škol. Bude třeba výrazného posunu v poměru kvantita vs kvalita vysokých škol a vysoké školy bude třeba výrazně diverzifikovat. V koaliční smlouvě nové vlády je také zavedení školného a do konce roku 2011 musí být vypracováno paragrafové znění zákona o vysokých školách a paragrafové znění zákona o podpoře studentů.

Školné – bude se pokračovat v diskusi o jeho formě. Původní varianta předpokládala, že škola obdrží peníze až po několika letech, později se varianta posunula na přímé školné s odloženou splátkou. Nyní se o finální variantě vede politická debata a není zcela jasné, která varianta bude schválena. Rada si proto na příští zasedání pozve experta FPS a člena NERVu, Daniela Münicha s žádostí o prezentaci způsobu správy půjček a splátek školného (ČMZRB, jednotné inkasní místo apod.).

- c. Ministr chce posílit spolupráci projektu IPn Reforma terciárního vzdělávání a Rady s tím, že projekt IPn bude v podřízené roli Radě. Zástupci projektu RTV by na každém zasedání mohli v krátké prezentaci, kterou by poslali týden předem k prostudování, informovat Radu o postupu prací. Rada by měla možnost na místě diskutovat a dát svoje doporučení na směřování dalších prací. Pan tajemník bude v tomto smyslu pověřen panem ministrem, aby na příští zasedání zajistil účast představitelů RTV.

35. Přehled dosavadní činnosti Rady

Rada posoudila tabulku s rekapitulací nejdůležitějších témat činností, kterým se Rada věnuje, a s jejich plněním. Informační přehled byl vypracován zejména pro pana ministra a 1. náměstka.

36. Porovnání různých systémů řízení VŠ

Prof. Haňka poukázal na to, že velmi rozsáhlá studie CHEPS, která porovnává systémy vysokých škol různých zemí, byla před časem zaslána členům Rady v elektronické podobě k prostudování. Tato elektronická verze byla opět uvedena v příloze k programu tohoto zasedání. (N.B. Tištěná verze obsahuje přes tisíc stránek a není reálné ji tisknout a rozdat všem členům). Rada pro toto zasedání obdržela v přiložených materiálech pouze z CHEPS vytištěné shrnutí rakouského a finského modelu řízení vysokých škol.

Rada konstatovala, že i když prostudování systémů řízení vysokých škol ve Finsku může být inspirativní, nicméně je to ale země se skandinávskou tradicí, která je tradicím střední Evropy poměrně vzdálená. Mnohem efektivnější a praktičtější je vybrat si země, které jsou nám společensky a historicky bližší. Rada v minulosti prostudovala systémy různých zemí a konstatovala, že rakouský model je nám systémově nejbližší a že v současné formě již řeší praktické záležitosti, s kterými se české vysoké školství teprve potýká. Dobrým příkladem toho může být nejen struktura a financování vysokých škol, vyšší odborné školy ale například i řešení systému akreditací a kontroly kvality.

V zahraničí se většinou obory a někdy ani programy na veřejných vysokých školách neakreditují. Vychází se při tom z akreditace veřejné vysoké školy jako odborného celku s dostatečným odborným zajištěním. O to větší důraz se však, na rozdíl od české republiky, klade na zajištění a průběžné hodnocení kvality ať již jde o hodnocení interní, vysokou školou jako takovou, anebo externí, centrálním orgánem odděleným od akreditačního prvku. Soukromé školy obvykle musí akreditovat jak programy, tak i obory neboť u nich není *a priori* záruka odborného veřejného dohledu nutného k povolení studijního oboru.

37. Schválení nejbližších činností Rady

- a. Na příští zasedání budou pozváni doc. J. Fischer a prof. J. Slovák, kteří budou Radu informovat v zhruba 30 minutové prezentaci o postupu prací na projektu.
- b. Člen NERVu docent D. Munich bude požádán, aby informoval Radu o postupu práce na zákoně o finanční pomoci studentům.
- c. Předseda rovněž požádá ministerstvo, aby na webových stránkách MŠMT byla zřízena speciální sekce pro Radu, kde mohou být zveřejňovány informace o činnosti Rady, její doporučení, dokumenty ke stažení apod.

38. Datum příští schůze

Další zasedání Rady se bude konat dne 22.9.2010 ve Velkém zrcadlovém sále MŠMT od 14:00 hodin, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1